

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v **dedičskej veci po poručiteľke A. T.**, vedenej na Okresnom súde Nové Zámky pod sp.zn. 16 D 1448/2004, o dovolaní dedičky A. K.K., zastúpenej JUDr. I.S., advokátkou v Š., proti uzneseniu Krajského súdu v Nitre z 30. apríla 2009, sp.zn. 9 CoD 3/2009, 9 Co D 4/2009, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Nitre z 30. apríla 2009, sp.zn. 9 CoD 3/2009, 9 Co D 4/2009 vo výroku, ktorým odvolanie dedičky A. K. proti uzneseniu Okresného súdu Nové Zámky zo dňa 3. decembra 2008, č.k. 16 D 1448/2004-63 odmietol **z r u š u j e** a v rozsahu zrušenia mu vec vracia na ďalšie konanie.

V ostatnej časti dovolanie **o d m i e t a**.

Dedičovi I. T. náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Nové Zámky uznesením z 3. decembra 2008, č.k. 16 D 1448/2004-63 určil všeobecnú cenu dedičstva sumou 51 649,90 Sk, ktorá predstavuje aj čistú hodnotu dedičstva a potvrdil nadobudnutie dedičstva podľa dedičských podielov so započítaním na dedičský podiel dedičky A. K. v sume 319 680 Sk tak, že dedičstvo v celosti nadobúda dedič I. T. bez povinnosti výplaty odstupujúcej dedičke. Zároveň týmto rozhodnutím priznal JUDr. E. P. odmenu notára ako súdneho komisára v celkovej sume 1 706,50 Sk.

Okresný súd Nové Zámky uznesením z 3. marca 2009, č.k. 16 D 1448/2004-70 uložil dedičke A. K. povinnosť zaplatiť v lehote 15 dní od doručenia tohto uznesenia súdny poplatok

za odvolanie vo výške 16,50 € (pol. č. 18a písm. c/ Sadzobníka súdnych poplatkov zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov) s tým, že ak poplatok v určenej lehote nezaplatí, bude ho súd vymáhať.

Krajský súd v Nitre uznesením z 30. apríla 2009, sp.zn. 9 CoD 3/2009, 9 Co D 4/2009 odvolanie dedičky proti uzneseniu súdu prvého stupňa zo dňa 3. decembra 2008, č.k. 16 D 1448/2004-63 a odvolanie dedičky proti uzneseniu súdu prvého stupňa zo dňa 3. marca 2009, č.k. 16 D 1448/2004-70 ako oneskorene podané podľa § 218 ods. 1 písm. a/ O.s.p. odmietol. Zároveň vyslovil, že žiadny z účastníkov nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania. Mal za to, že napadnuté rozhodnutie súdu prvého stupňa zo dňa 3. decembra 2008, č.k. 16 D 1448/2004-63 bolo dedičke A. K. doručené poštou dňa 31. decembra 2008 (streda), čo potvrdila vlastnoručným podpisom na doručení. Lehota na podanie odvolania začala teda plynúť nasledujúci deň, to je 1. januára 2009 a uplynula 15. januára 2009 (štvrtok). Dedička podala odvolanie na poštovú prepravu dňa 16. januára 2009 (piatok), čiže po uplynutí lehoty na podanie odvolania, čo nesporne vyplýva z oboch poštových pečiatok na obálke. Rozhodnutie prvostupňového súdu zo dňa 3. marca 2009, č.k. 16 D 1448/2004-70 bolo dedičke A. K. doručené poštou dňa 11. marca 2009 (streda), čo potvrdila vlastnoručným podpisom na doručení. Lehota na podanie odvolania začala teda plynúť nasledujúci deň, t.j. 12. marca 2009 a uplynula 26. marca 2009 (štvrtok). Dedička podala odvolanie na poštovú prepravu dňa 1. apríla 2009 (streda), čiže po uplynutí lehoty na podanie odvolania. Na základe uvedených skutočností odvolací súd dospel k záveru, že odvolania proti rozhodnutiam súdu prvého stupňa podala dedička A. K. v zmysle § 204 ods. 1 O.s.p. oneskorene, teda až po márnom uplynutí 15-dňovej odvolacej lehoty. O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 224 ods. 1 O.s.p. analogicky s použitím ustanovenia § 146 ods. 1 písm. c/ O.s.p.

Proti tomuto uzneseniu odvolacieho súdu podala dovolanie dedička A. K., ktorá navrhla uznesenie odvolacieho súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie. Prípustnosť dovolania odôvodnila ustanovením § 237 písm. f/ O.s.p., tvrdiac, že nesprávnym odmietnutím jej odvolania odvolacím súdom ako oneskorene podaného, jej bola odňatá možnosť konať pred súdom. Namietala, že odvolanie proti uzneseniu zo dňa 3. decembra 2008, č.k. 16 D 1448/2004-63 oneskorene podané nebolo a bola dodržaná 15-dňová lehota na odvolanie. Poukázala na skutočnosť, že odvolanie bolo podané poštovou zásielkou s podacím lístkom, na ktorom je zreteľne vyznačený dátum podania a to deň 15. január 2009,

ktorý bol posledným dňom 15-dňovej lehoty na podanie odvolania. Mala za to, že hoci odvolanie proti uzneseniu zo dňa 3. marca 2009, č.k. 16 D 1448/2004-70 bolo podané po uplynutí odvolacej lehoty, vzhľadom na včas podané odvolanie proti uzneseniu zo dňa 3. decembra 2008, č.k. 16 D 1448/2004-63, nebol dôvod na vydanie tohto uznesenia pred rozhodnutím o odvolaní, nakoľko o trovách konania sa malo rozhodovať neskôr, a to s poukazom na § 224 ods. 3 O.s.p. Taktiež namietala, že svoju neúčast' na pojednávaní konanom dňa 7. novembra 2009 riadne písomne ospravedlnila, a to listom zo dňa 6. novembra 2009, došlým súdnej komisárke dňa 7. novembra 2009. V dôvodoch dovolania rozoberala skutkový a právny stav veci.

Dedič I. T. navrhol dovolanie dedičky A. K. zamietnuť, majúc za to, že odvolací súd zákonne vyhodnotil lehoty, v ktorých bolo odvolanie podané.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podala včas účastníčka konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), zastúpená advokátom (§ 241 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O.s.p.) skúmal najskôr to, či dovolanie dedičky A. K. smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

V prejednávanej veci odvolací súd rozhodol uznesením. Dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu je prípustné, ak a/ odvolací súd zmenil uznesenie súdu prvého stupňa, b/ odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločenstiev (viď § 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p.) na zaujatie stanoviska; dovolanie nie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa odmietlo odvolanie proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa o zamietnutí návrhu na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p. (§ 239 ods. 1 O.s.p.).

Dovolanie je tiež prípustné proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak a/ odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b/ ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade

cudzozemského rozhodnutia, c/ ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky (viď § 239 ods. 2 O.s.p.).

Ustanovenia odsekov 1 a 2 neplatia, ak ide o uznesenie o príslušnosti, predbežnom opatrení, poriadkovej pokute, o znalcovskom, tlmočnom, o odmietnutí návrhu na zabezpečenie predmetu dôkazu vo veciach týkajúcich sa práva duševného vlastníctva a o trovách konania, ako aj o tých uzneseniach vo veciach upravených Zákonom o rodine, v ktorých sa vo veci samej rozhoduje uznesením (§ 239 ods. 3 O.s.p.).

Dedičkou A. K. je napadnuté uznesenie odvolacieho súdu o odmietnutí jej odvolaní proti rozhodnutiam súdu prvého stupňa, a preto dovolanie podľa § 239 ods. 1 a 2 O.s.p. prípustné nie je.

S prihliadnutím na ustanovenie § 242 ods. 1, veta druhá O.s.p., ukladajúce dovolaciemu súdu povinnosť prihliadnuť vždy na prípadnú procesnú vadu uvedenú v § 237 O.s.p. (či už to účastník namieta alebo nie) neobmedzil sa Najvyšší súd Slovenskej republiky len na skúmanie prípustnosti dovolania smerujúceho proti uzneseniu podľa § 239 O.s.p., ale sa zaoberal aj otázkou, či dovolanie nie je prípustné podľa § 237 O.s.p. Uvedené zákonné ustanovenie pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu (rozsudku alebo uzneseniu), ak konanie, v ktorom bolo vydané, je postihnuté niektorou zo závažných procesných väd vymenovaných v písmenách a/ až g/ tohto ustanovenia (ide tu o nedostatok právomoci súdu, spôsobilosti účastníka, riadneho zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, ak sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, prípad odňatia možnosti účastníka pred súdom konať a prípad rozhodovania vylúčeným sudcom alebo nesprávne obsadeným súdom).

Pokiaľ ide o časť dovolania, ktorou dedička A. K. napadla uznesenie odvolacieho súdu vo výroku o odmietnutí jej odvolania proti uzneseniu súdu prvého stupňa zo dňa 3. decembra 2008, č.k. 16 D 1448/2004-63, Najvyšší súd Slovenskej republiky sa so zreteľom na dovolateľkou tvrdenú procesnú vadu zameral osobitne na otázku splnenia podmienok prípustnosti dovolania podľa ustanovenia § 237 písm. f/ O.s.p.

Pod odňatím možnosti pred súdom konať (§ 237 písm. f/ O.s.p.) treba rozumieť taký závadný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia jeho procesných práv, priznaných mu v občianskom súdnom konaní za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. Za takýto postup, odnímajúci účastníkovi konania možnosť pred súdom konať a zakladajúci prípustnosť dovolania podľa uvedeného ustanovenia, treba považovať aj odmietnutie odvolania podľa § 218 ods. 1 písm. a/ O.s.p. v prípade, že podmienky pre takéto rozhodnutie neboli splnené.

Z ustanovenia § 204 ods. 1 O.s.p. vyplýva, že odvolanie sa podáva do 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti rozhodnutiu ktorého smeruje.

Podľa § 57 ods. 1 O.s.p. do plynutia lehoty sa nezapočítava deň, keď došlo k skutočnosti určujúcej začiatok lehoty.

Lehoty určené podľa týždňov, mesiacov alebo rokov sa končia uplynutím toho dňa, ktorý sa svojim označením zhoduje s dňom, keď došlo k skutočnosti určujúcej začiatok lehoty, a ak ho v mesiaci niet, posledným dňom mesiaca. Ak koniec lehoty prípadne na sobotu, nedeľu alebo sviatok, je posledným dňom lehoty najbližší nasledujúci pracovný deň (§ 57 ods. 2 O.s.p.).

Lehota je zachovaná, ak sa posledný deň lehoty urobí úkon na súde alebo podanie odovzdá orgánu, ktorý má povinnosť ho doručiť (§ 57 ods. 3 O.s.p.).

Z obsahu dovolania je zrejmé, že dovolateľka namieta správnosť záveru odvolacieho súdu o oneskorenom podaní odvolania proti uzneseniu prvostupňového súdu zo dňa 3. decembra 2008, č.k. 16 D 1448/2004-63 z dôvodu, že odvolanie bolo podané poštovou zásielkou s podacím lístkom, na ktorom je zreteľne vyznačený dátum podania, a to deň 15. január 2009, ktorý bol posledným dňom 15-dňovej lehoty na podanie odvolania.

V preskúmvanej veci z obsahu spisu vyplýva, že uznesenie Okresného súdu Nové Zámky z 3. decembra 2008, č.k. 16 D 1448/2004-63 bolo dedičke A. K. doručené 31. decembra 2008. Lehota na podanie odvolania jej preto začala plynúť 1. januára 2009 a uplynula vo štvrtok 15. januára 2009.

Z podacieho lístka, ktorým bola zásielka obsahujúca odvolanie proti uvedenému uzneseniu odovzdaná na pošte v Š. (č.l. 133 spisu) vyplýva, že predmetná zásielka bola podaná na poštovú prepravu dňa 15. januára 2009 pod podacím číslom 43084008, pričom podacie číslo na podacom lístku je totožné s číslom nalepeným na poštovej obálke (vid' č.l. 68 spisu).

Vychádzajúc z vyššie uvedených skutočností dovolací súd dospel k záveru, že odvolanie dedičky A. K. proti uzneseniu Okresného súdu Nové Zámky z 3. decembra 2008, č.k. 16 D 1448/2004-63 bolo podané včas, v zákonom vymedzenej 15-dňovej lehote na podanie odvolania (§ 204 ods. 1 O.s.p.). Pokiaľ odvolací súd odvolanie dedičky A. K. odmietol ako oneskorene podané, odňal jej možnosť konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p.

Výskyt niektorej z procesných väd uvedených v § 237 O.s.p. je vždy zo zákona dôvodom, ktorý zakladá prípustnosť dovolania proti rozhodnutiu vydanému v konaní touto vadou postihnutom. Zároveň je tiež dôvodom, pre ktorý musí dovolací súd napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu vždy zrušiť, pretože rozhodnutie vydané v takom konaní nemôže byť považované za správne. Najvyšší súd Slovenskej republiky vzhľadom na to uznesenie odvolacieho súdu vo výroku, ktorým odvolanie dedičky A. K. proti uzneseniu súdu prvého stupňa zo dňa 3. decembra 2008, č.k. 16 D 1448/2004-63 odmietol, zrušil a v rozsahu zrušenia mu vec vrátil na ďalšie konanie (§ 243b ods. 1 O.s.p.).

V novom rozhodnutí rozhodne súd znova aj o trovách pôvodného konania a dovolacieho konania (§ 243d ods. 1 O.s.p.).

II. Pokiaľ ide o časť dovolania, ktorou dedička A. K. napadla uznesenie odvolacieho súdu vo výroku o odmietnutí jej odvolania proti uzneseniu súdu prvého stupňa zo dňa 3. marca 2009, č.k. 16 D 1448/2004-70, jeho prípustnosť nemožno vyvodiť z ustanovenia § 239 O.s.p. a vady uvedené v § 237 O.s.p. neboli zistené. Najvyšší súd Slovenskej republiky preto dovolanie dedičky A. K. v tejto časti ako neprípustné podľa § 218 ods. 1 písm. c/ v spojení s § 243b ods. 5 O.s.p. odmietol. S poukazom na právnu úpravu dovolacieho konania nezaoberal sa napadnutým rozhodnutím odvolacieho súdu z hľadiska jeho vecnej správnosti.

V dovolacom konaní úspešnému dedičovi I. T. vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti dedičke A. K., ktorá úspech nemala (§ 243b ods. 5 O.s.p v spojení s § 224 ods. 1 a § 142 ods. 1 O.s.p.). Najvyšší súd Slovenskej republiky mu však žiadne trovy dovolacieho konania nepriznal z dôvodu, že nepodal návrh na ich priznanie.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u ě n í e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 15. mája 2012

JUDr. Vladimír M a g u r a, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia : Dagmar Falbová